

Dokument nr. 8:63

(2006-2007)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olemic Thommessen, Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl og Martin Engeset

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olemic Thommessen, Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl og Martin Engeset om full gjennomgang av forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barnevernsinstitusjon

Til Stortinget

BAKGRUNN

Senere tids hendelser og avisartikler om rusmiddelmissbruk, vold og kriminelle handlinger blant ungdom i barnevernsinstitusjoner, viser oss at det er behov for å øke sikkerheten for ansatte og beboere i institusjonene. En måte å bidra til dette på er å gi de ansatte mulighet til å gripe inn med ulike kontrolltiltak for å avdekke på et tidligere stadium om det er grunn til å endre oppfølgingen av den enkelte beboer, om tilbudet er tilpasset, eller om det er behov for annet tiltak.

Psykolog Fredrik Lange-Nielsen leder en barnevernsinstitusjon for ungdom med rusproblemer. Han hevder i Kommunal Rapport (12. februar 2007) at ungdommenes rettigheter ivaretas i gjeldende forskrift på en slik måte at det hindrer de voksne å gi dem den hjelpen de trenger. Daglig leder for Stiftelsen Motivasjonskollektivet i Eidsvoll, som driver korttidsbehandling og utredning av ungdom med alvorlige atferdsproblemer som rus, kriminalitet og vold, hevder at lovverket kan være til hinder for ansattes kontroll og grensesetting på ungdomsinstitusjoner (Romerikes Blad 6. februar 2007). Forslagsstillerne viser til at Organisasjonen for Private Barnevernstiltak har mottatt en rekke henvendelser fra ansatte i institusjoner om at det er et problem at man

ikke har større fullmakt til å iverksette enkle, men frihetsbegrensende tiltak, som åpenbart vil styrke sikkerheten for beboere og ansatte, bidra til et bedre behandlingstilbud og begrense mulighetene for voldsette og stoffmisbruk i institusjonen.

Forslagsstillerne mener man har et særlig ansvar for å sikre at beboere i norske barnevernsinstitusjoner gis stor grad av frihet, og at det bygges et godt og tilfyllt forhold beboerne seg imellom og mellom beboere og ansatte. Hensynet til personvern er særlig viktig i forhold til den sårbare gruppen av barn og unge som må bo i barnevernsinstitusjon. Disse har sjelden voksenpersoner rundt seg i hverdagen til å forsvare dem mot ansatte med makt og autoritet.

Forslagsstillerne mener likevel at man i institusjoner for ungdom med alvorlige atferdsproblemer, rus- og voldsproblematikk ikke kan la personvernhensyn gå foran sikkerheten for de øvrige beboere og ansatte. Konsekvensene av retten til frihet for den enkelte må avveies mot konsekvensene av tapt frihet. I en del tilfeller kan frihet bidra til å svekke beboeres mulighet til å komme på rett kjøll og ut av et vanskelig uføre knyttet til rus og vold. Regelverket må i disse tilfeller gi tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag, slik at det kan iverksettes strakstiltak med sterkere mulighet til å gripe inn med kontroll og oppfølging. Eksempelvis kan det være behov for å nekte ungdommer å være sammen på rommene. Ved mistanke om skjult tyvegods må man kunne gjennomføre en ransakelse for å avdekke kriminell atferd. I enkelte tilfeller kan det å ta fra beboere mobiltelefon i en periode eller føre kontroll med pengebruk bidra til å hindre kriminelle handlinger eller rusmiddelmissbruk. Det kan også være behov for å sette opp kollektive regler som gjelder for alle, noe som er begrenset i forskriften slik den fremstår i dag.

FORSLAG

På dette grunnlag fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen foreta nødvendige endringer i *forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barnevernsinstitusjon*, slik at ansatte

gis et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag til å gripe inn med nødvendige kontrolltiltak og frihetsbegrensninger i forhold til beboere med særlige utfordringer knyttet til atferdsproblemer, rus- og voldspromatikk.

29. mars 2007